

Árapasztó csatorna Drezdában

dr. Rigó Mihály
ny. mérnök

A célo

egy követhető, élő, működő német minta, egy lehetőség bemutatása a szegedi gondolkodó társadalomnak. Az árvíz ellen sok módon lehet védekezni. Az alábbi példa is ezek közül mutat be egyet, melyet sajnos a hazai vízügyi szakma mellőz. Hasznosnak tartanám, hogy a szegedi társadalom tudjon erről a nagyon logikus és egyszerű lehetőségről, hátha egyszer még a vizes szakma is elfogadja és beilleszti az eszköztárába. Mivel hasznos eszköznek tartom, javaslom: minél előbb ki kellene jelölni Szeged mellett azt a sávot, amelyben egykor megépíthető a belvárosi Tisza-szakasznak besegítő szegedi árapasztó csatorna. Minél később tesszük ezt meg, annál nagyobb az esélye sajnos annak, hogy a valamikori nyomvonalba épületek, gyárok kerülnek, melyek nagyon megdrágítják a majdani árapasztó építést!

A fogalmakról röviden

Drezda

Szászország fővárosa, 530.000 fős lakossággal, a várost kettészeli az Elba, pontosan úgy, mint ahogyan Szegedet a Tisza. Ami nagyon szimpatikus: „2002-ben Drezda egyike lett Európa legzöldebb (nagy)városainak. 62% erdős és zöld területével Drezda Európa egyik legzöldebb városának számít. Északon terül el a Dresdner Heide, ami a város legnagyobb egybefüggő erdős területe, a város terültének egy harmadát teszi ki. A város szívében található a hatalmas park, a Großer Garten. Kékeszöld szalagként vonul végig az Elba mezők és szőlődombok mentén, a városon.” A vizes helyzet:

A zöldes helyzet: (sajnos mindez fekete-fehérben nem fog átjönni!)

Ez most csak egy kis hangulati megalapozás volt.

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Drezda>

[https://www.google.hu/maps/@51.072172,13.722782,3a,75y,90t/data=!3m8!1e2!3m6!](https://www.google.hu/maps/@51.072172,13.722782,3a,75y,90t/data=!3m8!1e2!3m6!1s94241525!2e1!3e10!6s%2F%2Flh3.googleusercontent.com%2Fproxy%2FEli-)

[1s94241525!2e1!3e10!6s%2F%2Flh3.googleusercontent.com%2Fproxy%2FEli-](https://www.google.hu/maps/@51.072172,13.722782,3a,75y,90t/data=!3m8!1e2!3m6!1s94241525!2e1!3e10!6s%2F%2Flh3.googleusercontent.com%2Fproxy%2FEli-)

[ik2NJSYW4pWIZC5Gs2z5o00_e6LK2LR6e28M1szK0tFTEyaVc4GPrC2gA5qYjBlx1wdL7dLFt2WHGTmfc](https://www.google.hu/maps/@51.072172,13.722782,3a,75y,90t/data=!3m8!1e2!3m6!1s94241525!2e1!3e10!6s%2F%2Flh3.googleusercontent.com%2Fproxy%2FEli-ik2NJSYW4pWIZC5Gs2z5o00_e6LK2LR6e28M1szK0tFTEyaVc4GPrC2gA5qYjBlx1wdL7dLFt2WHGTmfc)

Árvíz

Drezdában pontosan ugyanazt jelenti, mint Szegeden! Drezdai képek, mely Szegeden is készülhettek volna:

Dresden Hochwasser 2013 - Eine Stadt unter Wasser

https://www.youtube.com/watch?v=N5eLovUk_7o&t=13s

A bal oldali kép aláírása: A drezdai árvíz 2013-ban. Egy város a víz alatt.

Láthatóan egy folyómedernek túl sok a lejött víz, nem is fér el, kiönt. A folyóparti házak úsznak a vízben, ahogy egy rendes árvíz esetén szokott lenni.

Az egyszerű alapelv

két folyómederben több víz fér el, mint egyetlen egyben! A kettő még a csatornáknál is több az egynél. Az árvíz főleg kapacitás, kapacitás hiány probléma, mely az életünkben sok helyen előfordul. Ha a szülő villamosra nem férnek föl az utasok, akkor utána akasztanak egy pótkocsit, egy pót villamost. A kettő mindig több az egynél! – elv szerint. Az árvíz is kapacitás gond. A folyó medrének vízzállítási képessége, kapacitása bizonyos időszakokban kevés. Növelni kell a vízzállító kapacitást

Árapasztó csatorna

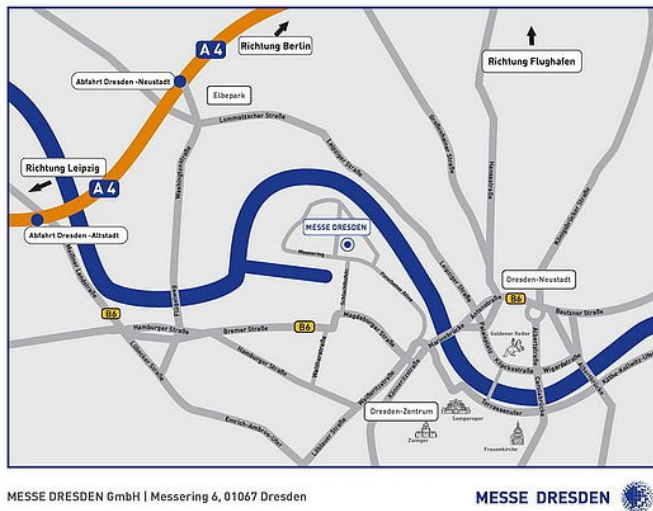
egy második folyómeder. Ha sok a víz az egyik mederben, akkor kinyitnak egy másik medret és a fölös víz oda megy ahelyett, hogy a házakat lepné. A név, az apasztás nagyon találó, mert a főmeder vizét csökkenti, apasztja a mellékmeder. Láthatóan egy módja a város megvédésének. Az árapasztó

csatorna a folyómeder egy pontján ágazik ki a folyómederből, majd egy ideig külön úton halad, végül visszacsatlakozik az eredeti folyómederbe. Az eredeti és a pótmeder együttes vízszállító kapacitása nagyobb, mint amekkora volt az eredeti folyómederé. Tulajdonképpen egy szigetet építenek.

A drezdai árapasztó csatorna megtalálása

Az, hogy árapasztó csatorna van Drezdában, egy mérnök kollégának, Fekete Zoltán kert- és tájépítész mérnöknek köszönhetem, aki a helyszínen lévén meglátta, és a figyelmemet felhívta. Most is köszönöm!

A helyszín egy térképen és légi felvételen

<https://www.messe-dresden.de/besucher/anreise-parken/>

A város térképén közepén kanyarog a folyó, melyet metsz egy A4 feliratú vonal. Ez az A4 jelű német autópálya. Most a folyónak az írott kis „v”-betű alakú része érdekes.

A légi felvételen (l. Google Earth) egy sötét vonal az Elba, itt is írott kis „v”-betű alakú. A „v”-alak azonban felül össze van kötve egy világosabb színű sávval. Ez a pótmeder, azaz az árapasztó csatorna.

A Kaditz – Mickten közötti árapasztó csatorna (=flutrinne), Drezdán belül

Ez a német neve. Lényegében a közeli városrészek nevei.

Fentről nézve így látszik:

https://de.wikipedia.org/wiki/Ostragehege#/media/File:Luftbild_Dresden_05.jpg

A széles sötét és kanyargó sáv az élő folyó, a kis „v”-alak, melyet átvág egy széles, majdnem egyenes sáv, mely az árapasztó.

Az árapasztó csatorna főbb adatai

Építeni 1918-1922. között kezdték. Hossza: 2,7 km. A keresztező autópálya hídja 1936-ban készült el.

https://de.wikipedia.org/wiki/Kaditzer_Flutrinne

Az árapasztó csatorna két üzemmódja

Az első, árvíz esetén, amikor ugyanúgy vezet víz, mint maga a főmeder, tehát víz alatt van:

A második pedig az árvízén kívüli, az árvizek közötti időszak, amikor a medre vízmentes, mint egy futballpálya:

https://de.wikipedia.org/wiki/Kaditzer_Flutrinne

<https://www.messe-dresden.de/veranstalter/rinne-dresden/>

Száraz időszakban lehet hasznosítani a medret legeltetésre, parkolóhelyek kialakítására, sportpályák elhelyezésére (mivel belterület), de külterületen akár művelheti is a mezőgazdaság.

https://de.wikipedia.org/wiki/Ostragehege#/media/File:Luftbild_Dresden_05.jpg

Újabb árapasztó csatorna lehetőségét is vizsgálják

<http://www.dnn.de/Dresden/Lokales/Dresden-kann-aufatmen-Verband-laesst-Planungsziel-3.-Flutrinne-in-Kaditz-fallen>

Eddig a 2-vel jelölt, meglévő árapasztó csatornáról írta. Új lehet a rajzi 3-as jelű. Érdekessége a nagyon nagy beépítettség annak a területnek, ahol csatornát akarnak építeni, kialakítani.

A korábbi dolgozataim, amelyekkel a jelen írásom összefügg, melyek egy része írásban is megjelent a Szeged című hetilapban (leírom ezeket, mert nem akarom önmagamot ismételtetni)

<http://epiteszforum.hu/az-epito-es-a-rombolo-tisza>

<http://epiteszforum.hu/mindenek-felett-es-elott-szeged-megovasa-az-arviztol>

<http://epiteszforum.hu/szeged-a-hidhianyos-varos>

<http://epiteszforum.hu/a-tisza-es-arvizei-nem-kellene-folytatni>

<http://epiteszforum.hu/szegedi-arapaszto-csatorna-es-az-első-hivatalos-elutasito-velemeney>

<http://epiteszforum.hu/a-szegedi-deli-hidrol>

<http://epiteszforum.hu/szempontok-a-szegedi-deli-hidhoz>

<http://epiteszforum.hu/nem-kell-ahhoz-cipesznek-lennunk-hogy-tudjuk-hol-szorit-a-cipo>

Szeged, 2017. április 5.